

JOUW BEHANDELING MET DABRAFENIB EN TRAMETINIB

INHOUD

01	Wat doet dit geneesmiddel?	3
02	Inname	3
03	Pletten en breken	5
04	Verloop van de behandeling	5
05	Combinatie met andere geneesmiddelen	5
06	Bijzondere voorzorgsmaatregelen	6
07	Je hebt de medicatie niet juist ingenomen: wat nu?	7
08	Bewaring	7
09	Voornaamste bijwerkingen	8
10	Wanneer contact opnemen met het ziekenhuis?	14
11	Waar haal je de medicatie?	14
12	Medicatieschema	15

01 WAT DOET DIT GENEESMIDDEL?

Dabrafenib (Tafinlar®) wordt gebruikt voor de behandeling van volwassenen met huidkanker (melanoom) die zich heeft verspreid naar andere delen van het lichaam of die niet te verwijderen is via een operatie. Dabrafenib wordt alleen of in combinatie met **trametinib (Mekinist®)** toegediend.

Uit onderzoek (een biopsie of een anatomopathologisch onderzoek) op het verwijderde melanoom blijkt dat jouw tumorcellen een BRAF-mutatie vertonen. Deze mutatie of genfout zien we bij ongeveer 40 tot 50 procent van de patiënten met een melanoom. Dabrafenib blokkeert doelgericht de eiwitten met het BRAF-gen in de tumorcel om de verdere groei van de tumor te verhinderen.

Trametinib grijpt ook gericht in op een andere cruciale doelmolecule in de tumorcel: de MEK-remmer. Door twee verschillende routes in de celcyclus aan te grijpen, verhoogt de kans op een langdurig effect van de behandeling. De behandeling maakt de tumorcel minder snel resistent wanneer geneesmiddelen met een verschillend werkingsmechanisme worden gecombineerd.

02 INNAME

Wanneer?

Je moet je geneesmiddelen **dagelijks** innemen. Zo werken ze constant tegen de kankercellen en heeft de behandeling een optimale doeltreffendheid en slaagkans. Als je de geneesmiddelen maar af en toe inneemt, krijgen de kwaadaardige cellen meer kans om opnieuw te groeien.

Dabrafenib bestaat in capsules van 50 mg en 75 mg.

Trametinib bestaat in tabletten van 0,5 mg en 2 mg.

- ▲ Dabrafenib neem je 2 keer per dag in, zonder eten: 2 tabletten 's morgens en 2 tabletten 's avonds
- ▲ Trametinib neem je 1 keer per dag in, zonder eten: 1 tablet

Hoe innemen?

- ▶ Je moet de beide producten **nuchter** innemen. Dat wil zeggen dat je **niet mag eten** en **geen drank met melk of suiker** mag drinken rond het tijdstip van inname. Neem de geneesmiddelen bij voorkeur **minimaal één uur voor het eten of twee uur na het eten** in.
- ▶ Neem je medicatie **altijd op hetzelfde tijdstip** in, met een interval van **ongeveer twaalf uur** tussen de ochtend- en avonddosis.
- ▶ Je mag dabrafenib en trametinib niet innemen met voedsel, **enkel met een glas water**.

Goed om te weten

- ▶ Je mag niet op de tabletten of capsules kauwen.
- ▶ Drink **geen pompelmoessap** tijdens je behandeling. Pompelmoes kan de concentratie van het geneesmiddel in het bloed verhogen waardoor meer bijwerkingen kunnen optreden.
- ▶ Gebruik **geen preparaten op basis van sint-janskruid** tijdens de behandeling. Ze kunnen de werking van de medicatie nadelig beïnvloeden.

Dosering

Als je arts merkt dat je het geneesmiddel niet zo goed verdraagt, kan hij beslissen om de behandeling aan een lagere dosis te starten, de dosering (tijdelijk of definitief) te verminderen of je therapie even te onderbreken. Zo krijgt je lichaam de kans om te herstellen. Zo'n aanpassing van de dosis gebeurt bij veel patiënten.

Duur van de behandeling

De duur van de behandeling hangt af van hoe goed je ze verdraagt en welk effect ze heeft. Hoelang je de geneesmiddelen moet nemen wordt vastgelegd in overleg met je behandelend arts.

Verminder de dosering nooit op eigen houtje! Neem altijd de dosering die je arts heeft voorgeschreven.

Medicatieschema

	Vanaf _____ uur niets meer eten of drinken	_____ uur: inname ochtenddosis	Tot _____ uur niets eten of drinken	Vanaf _____ uur niets meer eten of drinken	_____ uur: inname avonddosis	Tot _____ uur niets eten of drinken
Dabrafenib (2x per dag)						
Trametinib (1x per dag)						

03 PLETTEN EN BREKEN

Je mag de tabletten **niet** pletten of breken.

04 VERLOOP VAN DE BEHANDELING

Bij de **start moet je elke 2 weken** op controle komen bij de arts om te bespreken hoe de therapie verloopt en hoe je ze verdraagt. Als je de behandeling goed verdraagt, plannen we minder vaak controles. We leggen ook evaluatie-momenten vast zodat de arts de evolutie van je ziekte en het effect van de behandeling kan beoordelen.

05 COMBINATIE MET ANDERE GENEESMIDDELEN

Voor je een behandeling met dabrafenib en/of trametinib start, moet je jouw arts of apotheker melden welke andere medicijnen je gebruikt. Sommige geneesmiddelen kunnen de werking van de medicatie verminderen of verhogen de kans op bijwerkingen. Dat geldt ook voor kruiden, voedingssupplementen of geneesmiddelen die je zonder voorschrift koopt.

We kijken na of je thuismedicatie kan interageren met dabrafenib/trametinib. Als dat zo is, moet jouw thuismedicatie mogelijk aangepast worden. Dan brengen we jou daarvan op de hoogte.

06 BIJZONDERE VOORZORGSMATREGELEN

Overgevoeligheid voor zonlicht

Door de behandeling met dabrafenib en trametinib is je huid veel gevoeliger voor zonlicht waardoor je sneller verbrandt. Gebruik een zonnecrème met factor 50 als je langere tijd in de zon komt.

Spierpijn en hoofdpijn

De behandeling met dabrafenib en trametinib veroorzaakt soms spierpijn en hoofdpijn. Als je veel last hebt, kan je paracetamol nemen (1g, maximaal 4 keer per dag). Meet eerst je lichaamstemperatuur om na te gaan of je geen koorts hebt.

Anticonceptie

Gebruik in de vruchtbare periode naast hormonale anticonceptie ook altijd een barrièremethode (bv. condoom) als je seks hebt. Dat geldt voor mannen en voor vrouwen. Hormonale anticonceptie kan minder goed werken in combinatie met dabrafenib.

Neem de extra voorzorgen tijdens en tot minstens 4 maanden na je behandeling met dabrafenib en trametinib. Bespreek met je arts wat de beste anticonceptiemethoden zijn voor jou en je partner.

Geen borstvoeding

Vrouwen die dabrafenib en trametinib nemen, mogen geen borstvoeding geven tijdens de behandeling.

Voertuigen besturen

Wees voorzichtig bij het besturen van een voertuig of het gebruik van machines. Vergeet niet dat je je door de behandeling moe en zwak kunt voelen. Dat kan invloed hebben op je rijvaardigheid en je vermogen om machines te gebruiken.

07 JE HEBT DE MEDICATIE NIET JUIST INGENOMEN: WAT NU?

Je vergat een dosis in te nemen

- ▲ Vergat je een dosis dabrafenib in te nemen, dan kan je die alsnog nemen tot zes uur voor het tijdstip van de volgende dosis.
- ▲ Vergat je een dosis trametinib in te nemen, dan mag je die alleen innemen als het langer dan twaalf uur duurt tot je de volgende dosis moet nemen.
- ▲ Neem geen dubbele dosis in om de vergeten dosis in te halen!

Je nam te veel tabletten in

Als je per vergissing te veel dabrafenib en/of trametinib hebt ingenomen, neem dan onmiddellijk contact op met je huisarts of je behandelend arts in het ziekenhuis.

Wat als je moet braken?

Als je moet braken na het innemen van dabrafenib en/of trametinib neem dan géén nieuwe tablet. Wacht met de inname van een nieuwe dosis tot het volgende geplande tijdstip.

08 BEWARING

- ▲ Voor dit geneesmiddel zijn er geen speciale bewaarcondities wat betreft de temperatuur. Eenmaal geopend is de fles gedurende 30 dagen houdbaar op kamertemperatuur (beneden 30°C).
- ▲ Bewaar de medicatie op een veilige plaats, buiten het zicht en het bereik van kinderen.
- ▲ Spoel geneesmiddelen niet door de gootsteen of het toilet en gooi ze niet in de vuilnisbak.
- ▲ Vraag je apotheker wat je met geneesmiddelen moet doen die je niet meer gebruikt.
- ▲ Gebruik de medicatie niet meer na de uiterste houdbaarheidsdatum. Deze datum staat op het doosje bij "EXP".

09 VOORNAAMSTE BIJWERKINGEN

Het is mogelijk dat er tijdens de behandeling bijwerkingen optreden. De intensiteit verschilt van persoon tot persoon.

De bijwerkingen komen niet altijd in het begin van de therapie voor, soms komen ze pas later. We zien wel vaak dat een bijwerking afneemt naarmate een patiënt de medicatie een langere tijd neemt.

Wanneer spreek je jouw zorgverlener aan?

Breng je arts, verpleegkundige of apotheker op de hoogte van bijwerkingen. Ze kunnen je adviezen geven om de klachten te verminderen of te behandelen.

Spreek je zorgverlener aan:

- ▲ Als je last hebt van bijwerkingen
- ▲ Als bijwerkingen niet voorbijgaan
- ▲ Als bijwerkingen je belemmeren bij het dagelijks functioneren
- ▲ Als bijwerkingen ernstiger worden

Wees niet ongerust als je weinig bijwerkingen hebt. Dat betekent zeker niet dat de therapie onvoldoende of niet werkt.

In de zorgmap vind je een dagboek waarin je jouw klachten kunt noteren. Dat helpt om ze in kaart te brengen en te bespreken met je zorgverlener. Breng de zorgmap dus zeker mee naar de consultaties.

Mogelijke bijwerkingen

▲ Koorts	▲ Hartproblemen
▲ Veranderingen aan de huid	▲ Oogproblemen
▲ Vermoeidheid	▲ Hoofdpijn
▲ Misselijkheid en braken	▲ Hoesten
▲ Diarree	▲ Spier- en gewrichtspijn
▲ Verhoogde bloeddruk	▲ Invloed op seksualiteit en intimiteit

Koorts

Koorts is het gevolg van een reactie van het lichaam op de therapie. Soms wijst het ook op een infectie.

Wanneer een koortswerend middel (bv. paracetamol) de koorts niet verhelpt, moet je contact opnemen met de arts.

Mogelijke tekenen van een infectie:

- ▲ Koorts, zweten, koude rillingen
- ▲ Keelpijn, hoest, verstopte neus
- ▲ Hoofdpijn
- ▲ Branderig gevoel bij het plassen
- ▲ Ziektegevoel, uitputting
- ▲ Roodheid, zwelling, ettervorming (lokale infectie)

Neem contact op met het ziekenhuis

- ▲ Bij aanhoudende koorts
- ▲ Vanaf 38°C neem je **altijd** contact op met je behandelend arts, met de verpleegkundig consulent of de verpleegkundige van het dagziekenhuis of de verpleegafdeling.

Veranderingen aan de huid

De behandeling met dabrafenib/trametinib kan soms bijwerkingen veroorzaken aan de huid. Breng je arts of verpleegkundig consulent hiervan op de hoogte. Deze klachten zijn makkelijker te behandelen als we snel hulp inschakelen.

Mogelijke bijwerkingen:

- ▲ Droge huid (meest voorkomende bijwerking): hydrateer de huid met een vette crème. Een droge huid leidt sneller tot andere bijwerkingen en tot jeuk.
- ▲ Huidkloven en een ontsteking aan de zijkant van de nagel
- ▲ Huiduitslag waarbij de huid rood en verheven is
- ▲ Puistjes, doorgaans in het gezicht, op de borst of bovenrug
- ▲ Huidreactie aan de handen en/of voeten. Er ontstaan dan eelt, blaren of schilfers op de drukpunten. Dat kan pijnlijk zijn.
- ▲ Haar kan verdunnen of van textuur veranderen

Patiënten linken huidreacties vaak niet aan het geneesmiddel dat ze nemen.

Inspecteer geregeld je huid zodat je veranderingen kunt rapporteren aan je zorgverleners in het ziekenhuis.

Tips bij huidproblemen

- ▲ Kies een vette, hydraterende crème waarmee je dagelijks de huid mag inwrijven. Doe dat vaker wanneer je last hebt van een droge, schilferige huid.
- ▲ Neem liever een douche dan een bad. In bad verweekt je huid meer en wordt ze sneller droog.
- ▲ Droog je huid goed af tussen de tenen en vingers.
- ▲ Gebruik een crème, vooral na het wassen.

Vermoeidheid

Vermoeidheid is een vaak voorkomende bijwerking die een grote invloed kan hebben op je dagelijkse activiteiten.

Vermoeidheid uit zich op verschillende manieren:

- ▲ Algemeen gevoel van zwakte
- ▲ Zware ledematen
- ▲ Verminderde aandacht en concentratie
- ▲ Slecht slapen, meer nood aan slaap
- ▲ Geïrriteerd zijn, je niet goed in je vel voelen
- ▲ Belemmering bij het uitvoeren van dagelijkse activiteiten
- ▲ Zware vermoeidheid na een inspanning

Neem contact op met het ziekenhuis

In bepaalde gevallen van ernstige vermoeidheid, bv. als je kortademig bent bij een lichte inspanning.

Misselijkheid en braken

Soms komt misselijkheid voor. De intensiteit verschilt van persoon tot persoon. Uitzonderlijk leidt de misselijkheid tot braakneigingen en braken. Bij de meeste patiënten is deze bijwerking zwak tot matig.

Je kunt last hebben van:

- ▲ Minder eetlust
- ▲ Een zwaar gevoel in de maag
- ▲ Een opgeblazen gevoel
- ▲ Een pijnlijke maag
- ▲ Braakneigingen

De misselijkheid treedt meestal kort op, vooral bij het begin van de behandeling. Vermijd zware vetrijke voeding als je misselijk voelt. Vraag advies aan de verpleegkundige of arts voor ondersteunende medicatie.

Neem contact op met het ziekenhuis

Als de misselijkheid of het braken leidt tot:

- ▲ Ernstig gewichtsverlies omdat je onvoldoende kunt eten.
- ▲ Uitdroging (dorst, droge huid, droge lippen, weinig plassen).
- ▲ Zeer frequent braken (meer dan driemaal per dag).

Diarree

De behandeling met dabrafenib en/of trametinib kan leiden tot een verandering in je stoelgangpatroon, meestal diarree. Je moet vaker naar het toilet en je stoelgang kan waterig zijn. Deze bijwerking is doorgaans licht tot matig ernstig. De diarree gaat meestal niet gepaard met pijnlijke krampen zoals bij buikgriep.

Ook aanhoudende misselijkheid of buikpijn en verlies van eetlust zijn mogelijke bijwerkingen in het maag-darmstelsel.

Neem contact op met het ziekenhuis

- ▲ Als de diarree gepaard gaat met koorts, ernstige krampen of braakneigingen.
- ▲ Als je last hebt van uitdrogingsverschijnselen: een droge mond, een droge tong, droge lippen, een droge en verrimpelde huid en donkere urine.
- ▲ Als je meer dan zesmaal per dag diarree hebt.
- ▲ Als je last hebt van een bloederige stoelgang of zwarte stoelgang.
- ▲ Als je last hebt van slijm in de stoelgang.

Tips bij diarree

- ▲ Drink genoeg water (1,5 liter per dag) zodat je voldoende vocht opneemt.
- ▲ Als je veel vocht verliest, moet je meer drinken (2 tot 2,5 liter per dag). Kies dan eventueel voor een sportdrank zodat je ook de nodige mineralen opneemt (bv. Aquarius, AA Drink).
- ▲ Kijk regelmatig na of je urine niet te donker is. Donkere urine kan wijzen op uitdroging.
- ▲ Diarree kan het slijmvlies van de sluitspier irriteren. Gebruik zacht toiletpapier of een washandje. Zorg voor een goede lichaamshygiëne en breng een zinkzalf aan ter hoogte van de sluitspier om je huid te beschermen.
- ▲ Vraag je (huis)arts een geneesmiddel tegen diarree.

Verhoogde bloeddruk

De behandeling met dabrafenib en/of trametinib kan je bloeddruk verhogen. Praat met je arts als je al last hebt van een verhoogde bloeddruk of vroeger hartproblemen had. Je arts zal eventueel een aantal bijkomende onderzoeken voorstellen.

Normaal gezien geeft een verhoogde bloeddruk geen symptomen, tenzij je bloeddruk extreem hoog is of de verhoging lang aanhoudt. Je arts zal je vragen om je bloeddruk thuis regelmatig op te volgen.

We spreken van een verhoging als de bloeddruk **gelijk is aan of hoger is dan 140/90 mmHg** en dat bij **minstens 3 opeenvolgende bloeddrukmetingen**. Bij de start van de behandeling stellen we ook soms een verhoging van de bloeddruk vast.

Het is belangrijk om je bloeddruk regelmatig te meten als je last hebt van een verhoogde bloeddruk. Je kunt dat zelf of door je huisarts laten doen.

Neem contact op met het ziekenhuis

Als je klachten hebt die op een hoge bloeddruk kunnen wijzen zoals draaierigheid, hartkloppingen, regelmatig hoofdpijn, druk achter de ogen of een gejaagd gevoel.

Tips bij verhoogde bloeddruk

- ▲ Hou je gewicht onder controle door gezond te eten. Kies voor calorie-, vet-, cholesterol- en suikerarme voeding.
- ▲ Beperk je zoutgebruik. Bij sommige mensen met een verhoogde bloeddruk veroorzaakt zout schommelingen in de bloeddruk.
- ▲ Drink niet te veel alcohol.
- ▲ Tracht zoveel mogelijk te bewegen om je gewicht en lichamelijke conditie op peil te houden. Laat je hart controleren voor je met intensieve lichamelijke activiteiten start.

Hartproblemen

Een behandeling met dabrafenib en trametinib kan soms hartproblemen veroorzaken of bestaande hartproblemen erger maken. Breng je arts op de hoogte als je een hartaandoening hebt. Je arts voert dan tests uit om te controleren of je hart op de juiste manier werkt vóór en tijdens je behandeling.

Licht je arts onmiddellijk in als je last hebt van:

- ▲ Hartkloppingen
- ▲ Pijn of een drukkend gevoel op de borst
- ▲ Kortademigheid
- ▲ Vochttopstapeling in benen en voeten

Neem contact op met het ziekenhuis

Bij symptomen die op hartproblemen kunnen wijzen, moet je altijd een arts raadplegen: je huisarts, je ziekenhuisarts of de Spoedgevallendienst.

Oogproblemen

De behandeling met dabrafenib/trametinib kan uitzonderlijk oogproblemen veroorzaken:

- ▲ Rode, geïrriteerde, pijnlijke ogen
- ▲ Wazig zicht
- ▲ Een verhoogde gevoeligheid voor licht
- ▲ Gezwollen ooglid of oogleden

Neem contact op met het ziekenhuis

Oogproblemen kunnen het gezichtsvermogen aantasten als ze niet worden behandeld. Neem bij klachten altijd snel contact op met het ziekenhuis.

Hoofdpijn

Hoofdpijn is een veelvoorkomende bijwerking. Bespreek je hoofdpijnlachten met de arts tijdens de consultatie. Je mag een pijnstillend middel (bv. paracetamol 1 gram) nemen.

Neem contact op met het ziekenhuis

- ▲ Als je vaak hevige hoofdpijn krijgt.
- ▲ Als je 's nachts wakker wordt van de hoofdpijn.
- ▲ Als de aard of frequentie van de hoofdpijn verandert.

Hoesten

Als je tijdens de behandeling last krijgt van een prikkelhoest of een aanhoudende droge hoest, moet je dat melden aan de arts. Medicatie kan deze bijwerking verhelpen. Rook niet om nog meer irritatie te vermijden. Bevochtig de slijmvliezen door waterdamp te inhaleren. Gebruik daarvoor geen olie van munt/eucalyptus aangezien die de slijmvliezen nog meer prikkelen.

Neem contact op met het ziekenhuis

Bij een aanhoudende droge hoest, met of zonder kortademigheid.

Spier- en gewrichtspijn

Spier- en gewrichtspijn komen soms voor na het gebruik van dabrafenib/trametinib. Vaak kan de pijn tijdelijk verzacht worden met warmte, bv. een warm bad of hot pack. Daarnaast kan rust ook voorkomen dat je spieren te veel worden belast. Bij aanhoudende pijn kan je een pijnstiller (bv. paracetamol 1 gram) nemen.

Invloed op seksualiteit en intimiteit

Tijdens je behandeling moet je voorbehoedsmiddelen gebruiken. Je mag niet zwanger worden omdat de therapie schadelijk kan zijn voor de baby. Ben je toch zwanger, verwittig dan onmiddellijk je arts.

We raden ook af om borstvoeding te geven omdat het onduidelijk is welk effect dat heeft op de baby.

10 WANNEER CONTACT OPNEMEN MET HET ZIEKENHUIS?

- ▲ Bij koorts vanaf 38°C of als je andere tekenen van een infectie hebt.
- ▲ Als je niet of onvoldoende kunt eten en/of drinken.
- ▲ Als je meer dan drie dagen braakt of als je meer dan drie keer per dag braakt.
- ▲ Bij een pijnlijke en gezwollen maag.
- ▲ Bij tekenen van uitdroging (dorstgevoel, droge huid, weinig plassen).
- ▲ Als je op korte tijd veel vermagert.
- ▲ Bij pijn, bloedingen of aften in de mond.
- ▲ Als je meer dan 4 keer per dag diarree of 's nachts diarree hebt.
- ▲ Bij pijn op de borst of hartkloppingen.
- ▲ Bij pijnlijke huidletsels aan handen en voeten.
- ▲ Bij veranderd zicht, wazig zicht of oogklachten.

11 WAAR HAAL JE DE MEDICATIE?

Dit geneesmiddel is enkel op voorschrift verkrijgbaar in de ziekenhuisapotheek van het UZ Gent (**ingang 12, route 1570**).

Breng je **identiteitskaart** mee als je het geneesmiddel komt afhalen.

Dabrafenib en/of trametinib worden volledig terugbetaald door de ziekteverzekering.

Openingsuren ziekenhuisapotheek UZ Gent:

- ▲ Maandag-vrijdag: 8-20 uur
- ▲ Zaterdag: 8-12 uur en 13-16.30 uur
- ▲ Zondag: 8-13 uur
- ▲ Feestdagen:
 - ▲ Maandag, vrijdag of zaterdag: 8-16.30 uur
 - ▲ Dinsdag, woensdag, donderdag of zondag: 8-13 uur

Tel. ziekenhuisapotheek: 09 332 32 41

E-mailadres: apotheek.info@uzgent.be

Wil je deze folder of andere documentatie over jouw behandeling digitaal bekijken?

Je vindt alle info op www.uzgent.be/folders-kankercentrum onder de rubriek 'Huidkanker'.

12 MEDICATIESCHEMA

	Vanaf _____ uur niets meer eten of drinken	_____ uur: inname ochtenddos	Tot _____ uur niets eten of drinken	Vanaf _____ uur niets meer eten of drinken	_____ uur: inname avonddos	Tot _____ uur niets eten of drinken
Dabrafenib (2x per dag)						
Trametinib (1x per dag)						

	Vanaf _____ uur niets meer eten of drinken	_____ uur: inname ochtenddos	Tot _____ uur niets eten of drinken	Vanaf _____ uur niets meer eten of drinken	_____ uur: inname avonddos	Tot _____ uur niets eten of drinken
Dabrafenib (2x per dag)						
Trametinib (1x per dag)						

	Vanaf _____ uur niets meer eten of drinken	_____ uur: inname ochtenddos	Tot _____ uur niets eten of drinken	Vanaf _____ uur niets meer eten of drinken	_____ uur: inname avonddos	Tot _____ uur niets eten of drinken
Dabrafenib (2x per dag)						
Trametinib (1x per dag)						

VRAGEN? NOTEER ZE HIER